

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Høringsnotat

Amortisert kost i kunderegnskapet

Pensjonsleverandører

DATO:
27.10.2021

Innhold

1	Innledning	3
1.1	Bakgrunn	3
1.2	Avgrensninger	3
2	Gjeldende rett	4
2.1	Forsikringsvirksomhetsloven	4
2.2	Regnskapsregler	4
2.2.1	IAS 39	4
2.2.2	IFRS 9	4
3	Reguleringsalternativer	6
3.1	Begrenset amortisert kost	6
3.2	Utvidet amortisert kost i kunderegnskapet	6
3.2.1	Generelt	6
3.2.2	Lov- og forskriftsregulering	7
3.3	Utvidet amortisert kost i kunderegnskapet og i selskapsregnskapet	8
3.3.1	Generelt	8
3.3.2	Forskriftsregulering	8
3.4	Kursreguleringsfond	8
3.4.1	Finansielle omløpsmidler	8
3.4.2	Urealiserte gevinster	9
3.5	Oppsummering reguleringsalternativer	10
4	Økonomiske og administrative konsekvenser	11

1 Innledning

1.1 Bakgrunn

Dette høringsnotatet omhandler verdsettelse av finansielle eiendeler som grunnlag for avkastningsberegningen i kunderegnskapet til pensjonsleverandørene. Etter gjeldende regler skal slike eiendeler verdsettes i samsvar med regnskapsreglene som gjelder for utarbeidelse av pensjonsleverandørens selskapsregnskap. Regnskapsreglene åpner for at investeringer i renteinstrumenter, som obligasjoner og utlån, kan verdsettes til amortisert kost, mens øvrige eiendeler skal verdsettes til virkelig verdi. Fra 1. januar 2023 endres regnskapsreglene for finansielle eiendeler, noe som medfører at kriteriene for når amortisert kost kan anvendes, strammes inn.

Finanstilsynet foreslo i høringsnotatet om garanterte pensjonsprodukter (sendt på høring 6. januar 2020) å innføre egne verdsettelsesregler i forsikringsvirksomhetslovgivningen med krav om at alle eiendeler i kundeporteføljene verdsettes til virkelig verdi. Finansdepartementet kommuniserte 26. mai 2020 at det hadde besluttet å ikke gå videre med forslaget om å fjerne adgangen til verdivurdering av investeringer av kundemidler i obligasjoner og andre utlån til amortisert kost.

Finansdepartementet ber i brev av 23. august 2021 Finanstilsynet vurdere om bruk av amortisert kost i kunderegnskapene vil kreve regelendringer som følge av endrede regnskapsregler. Videre ber departementet om at Finanstilsynet utarbeider høringsnotat og utkast til regelendringer dersom det anses nødvendig. I brevet vises det til at Finans Norge i brev og notater til departementet har tatt opp at det er behov for å klargjøre om pensjonsleverandørene kan anvende amortisert kost i kunderegnskapet også etter endringene i regnskapsregelverket som trer i kraft 1. januar 2023.

1.2 Avgrensninger

Vurderingene i dette høringsnotatet er begrenset til å gjelde finansielle eiendeler.

Finanstilsynet anser følgende alternativer som aktuelle for å regulere verdsettelse til amortisert kost:

1. Begrenset amortisert kost (IFRS 9) i kunderegnskap og selskapsregnskap, se avsnitt 3.
2. Utvidet amortisert kost i kunderegnskapet og IFRS 9 i selskapsregnskap, se avsnitt 4.
3. Utvidet amortisert kost både i kunderegnskap og selskapsregnskap, se avsnitt 5.

Uavhengig av hvilket reguleringsalternativ som legges til grunn, vil IFRS 9 gjelde i konsernregnskap utarbeidet etter IFRS.

Alternativ 1 åpner for amortisert kost, men med vesentlige begrensninger sammenliknet med det som følger av gjeldende regelverk. Alternativ 2 og 3 vil i praksis videreføre adgangen til å bruke amortisert kost slik den er i gjeldende regelverk. Høringsnotatet omtaler konsekvenser for kunder og pensjonsleverandører mv. av de ulike alternativene.

2 Gjeldende rett

2.1 Forsikringsvirksomhetsloven

Avkastning ved forvaltning av midler plassert i kollektivporteføljen skal fordeles mellom de kontrakter som omfattes¹. Hva som anses som avkastning, fremgår ikke direkte av forsikringsvirksomhetsloven, men eiendelene skal etter loven verdsettes i samsvar med regnskapsreglene². Når regnskapsreglene for verdsettelse av eiendeler som inngår i kollektivporteføljen endres, endres også avkastningen som tilordnes kunden og hvilke midler som overføres ved flytting av forsikringskontrakter.

2.2 Regnskapsregler

2.2.1 IAS 39

Det følger av årsregnskapsforskriftene³ at finansielle eiendeler skal verdsettes i samsvar med den internasjonale regnskapsstandarden – IAS 39. Standarden inneholder fire verdsettelseskategorier for finansielle eiendeler:

1. finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet
2. investeringer som holdes til forfall
3. utlån og fordringer
4. finansielle eiendeler tilgjengelig for salg

Finansielle eiendeler i kategori 1 og 4 verdsettes til virkelig verdi, mens finansielle eiendeler i kategori 2 og 3 verdsettes til amortisert kost.

Investeringer som holdes til forfall, er forbeholdt renteinstrumenter⁴ som omsettes i et aktivt marked og hvor formålet er å holde investeringene til forfall. Obligasjoner og andre renteinstrumenter som ikke omsettes i et aktivt marked, kan inngå i kategorien "utlån og fordringer". Det er ikke knyttet noe formålsskrav til investeringer i sistnevnte kategori.

2.2.2 IFRS 9

Bestemmelsen om finansielle eiendeler i årsregnskapsforskriftene er vedtatt endret med virkning fra 1. januar 2023 til at verdsettelsen skal være i samsvar med IFRS 9. Standarden inneholder tre verdsettelseskategorier for finansielle eiendeler:

1. Amortisert kost
2. Virkelig verdi med resultatføring over utvidet resultat (OCI)⁵
3. Virkelig verdi med resultatføring over ordinært resultat

¹ Jf. forsikringsvirksomhetsloven § 3-13 første ledd

² Årsregnskapsforskriften for forsikringsforetak, jf. lovens § 3-13 femte ledd

³ § 3-4 i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsforetak og § 3-3 i årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak

⁴ IAS 39 benytter følgende beskrivelse: "ikke-derivative finansielle eiendeler med betalinger som er faste eller lar seg fastsette samt et fast forfall"

⁵ Resultatføring vises adskilt fra og etter ordinære resultatposter (resultatpost 19 i årsregnskapsforskriftens oppstillingsplan).

Kriterier for verdsettelse til amortisert kost

Verdsettelse til amortisert kost gjelder bare for finansielle eiendeler som er renteinstrumenter⁶ og som innehas i en virksomhetsmodell hvis formål er å holde finansielle eiendeler for å motta kontraktsregulerte kontantstrømmer (nedenfor omtalt som "holdes til forfall").

IFRS 9⁷ forklarer at finansielle eiendeler som "holdes til forfall", *blir forvaltet for å realisere kontantstrømmer ved å motta kontraktsregulerte betalinger i instrumentets levetid. Det vil si at foretaket forvalter de eiendelene som holdes i porteføljen, for å motta disse bestemte kontraktsregulerte kontantstrømmene (i stedet for å forvalte porteføljens totale avkastning ved både å holde og selge eiendeler). Ved fastsettelse av hvorvidt kontantstrømmene skal realiseres ved å motta de finansielle eiendelenes kontraktsregulerte kontantstrømmer, er det nødvendig å ta hensyn til hyppigheten av, verdien av og forløpet for salg i tidligere perioder, årsakene til salgene og forventningene om framtidig salgsaktivitet. Det er imidlertid ikke salgene i seg selv som skal fastsette virksomhetsmodellen, og de kan derfor ikke betraktes isolert. I stedet viser opplysninger om tidligere salg og forventninger om framtidige salg hvordan foretakets angitte mål for forvaltningen av de finansielle eiendelene oppnås, og særlig hvordan kontantstrømmene realiseres. Et foretak skal vurdere opplysninger om tidligere salg på grunnlag av årsakene til disse salgene og betingelsene som forelå på det tidspunktet, sammenlignet med gjeldende betingelser.*

Kriterier for verdsettelse til virkelig verdi med resultatføring over utvidet resultat (OCI)

Dersom renteinstrumentene innehas i en virksomhetsmodell hvor formålet både er (1) å holde til forfall og (2) å selge eiendelen, skal den verdsettes til virkelig verdi med resultatføring over utvidet resultat.

Som eksempel nevner IFRS 9 blant annet følgende⁸:

En forsikringsgiver holder finansielle eiendeler for å finansiere forsikringskontraktforpliktelse. Forsikringsgiver bruker provenyet fra de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene til å innfri forsikringskontraktforpliktelsene når de forfaller. For å sikre at de kontraktsregulerte kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene er tilstrekkelige til å innfri disse forpliktelsene, foretar forsikringsgiveren regelmessig betydelige kjøp og salg for å rebalansere sin eiendelsportefølje og oppfylle sine kontantstrømbehov etter hvert som de oppstår.

Formålet med virksomhetsmodellen er å finansiere forsikringskontraktforpliktelsene. For å oppnå dette formålet mottar foretaket kontraktsregulerte kontantstrømmer etter hvert som de forfaller, og selger finansielle eiendeler for å opprettholde ønsket profil på eiendelsporteføljen. Dermed er både mottak av kontraktsregulerte kontantstrømmer og salg av finansielle eiendeler vesentlig for å oppnå virksomhetsmodellens formål.

⁶ IFRS 9 benytter følgende beskrivelse: "kontraktsvilkårene for den finansielle eiendelen fører på bestemte tidspunkter til kontantstrømmer som utelukkende er betaling av hovedstol og utestående renter på hovedstol"

⁷ IFRS 9 B4.1.2C

⁸ IFRS 9 B4.1.4C eksempel 7

3 Reguleringsalternativer

3.1 Begrenset amortisert kost

Dersom koblingen mellom kunderegnskapet og regnskapsreglene beholdes etter innføringen av IFRS 9 slik at verdsettelsesreglene er like i pensjonsforetakenes selskapsregnskap og tilhørende konsernregnskap samt kunderegnskap, kreves ingen ytterligere regelverksendringer.

Dette innebærer, som nevnt over, en innstramming av kriteriene for når amortisert kost kan anvendes som verdsettelsesprinsipp (som følge av overgang fra IAS 39 til IFRS 9) og kan medføre at eiendeler i gjeldende verdsettelseskategori "utlån og fordringer", helt eller delvis må verdsettes til virkelig verdi. For livsforsikringsforetakene utgjorde kategorien "utlån og fordringer" gjennomsnittlig 37 prosent av eiendelene i kollektivporteføljen pr. andre kvartal 2021. For pensjonsforetakene var tallet 7 prosent.

Ved flytting vil kunden få med seg tilleggsavsetninger og en andel av kursreguleringsfondet, men ikke mer-/mindreverdi i porteføljen til amortisert kost. Ved utgangen av 2. kvartal 2021 utgjorde slike merverdier betydelige beløp i flere av foretakene.

Begrensninger i bruk av amortisert kost fører til at flere eiendeler regnskapsføres til virkelig verdi. Dette bidrar til å synliggjøre merverdier og mindreverdi i kollektivporteføljen. Synliggjorte merverdier på finansielle omløpsmidler vil bli tillagt kursreguleringsfondet og dermed øke beløpet kundene får med seg ved flytting av forsikringskontraktene.

3.2 Utvidet amortisert kost i kunderegnskapet

3.2.1 Generelt

En videreføring av gjeldende adgang til å anvende amortisert kost, basert på IAS 39, kun for kunderegnskapet, vil kreve regelendringer. Gitt utgangspunktet om at IFRS 9 skal gjelde i selskapsregnskapet, anser Finanstilsynet at en eventuell adgang til å bruke utvidet amortisert kost i kunderegnskapet bør fastsettes i forsikringsvirksomhetsloven med utfyllende bestemmelser i forskrift.

Som følge av at IAS 39 opphører å eksistere som internasjonal regnskapsstandard, vil det ikke lenger være mulig å henvise til standarden slik gjeldende bestemmelse i årsregnskapsforskriften gjør. Bestemmelsene om amortisert kost i IAS 39 er imidlertid omfattende, og det synes ikke hensiktsmessig å ta disse bestemmelsene inn i forskrift.

En hensiktsmessig tilnærming kan være at reguleringen tar utgangspunkt i IFRS 9 med en justering som utvider adgangen til å anvende amortisert kost. Som nevnt i avsnitt 2.2.2, krever IFRS 9 verdsettelse til virkelig verdi for renteinstrumenter som innehas i en virksomhetsmodell hvor formålet både er (1) å motta kontraktsfestede kontantstrømmer og (2) å selge eiendelene. For verdsettelse i kunderegnskapet kan det fastsettes særlige regler om at en slik portefølje kan verdsettes til amortisert kost. Hvordan amortisert kost skal beregnes følger da av bestemmelsene i IFRS 9, herunder også beregning av tapsavsetninger.

Med utvidet amortisert kost i kunderegnskapet og begrenset amortisert kost i selskapsregnskapet, vil selskapsregnskapet vise merverdier som holdes skjult i kunderegnskapet. Disse merverdiene, som kan være betydelige, vil isolert sett øke selskapsregnskapets egenkapital. Finans Norge har foreslått at det i selskapsregnskapet i så tilfelle åpnes for å ha en egen post for hhv. merverdier (på eiendelssiden) og mindreverdier (på forpliktelsessiden). Etter Finanstilsynets vurdering vil ingen av løsningene (føring mot egenkapitalen eller separate post for mer- og mindreverdier) bidra til å styrke informasjonsverdien av regnskapet.

Innføring av mer markedsbaserte målinger av forsikringsforpliktelser gjennom IFRS 17 vil ta hensyn til andelen av mer-/mindreverdier som må forventes å tilfalle kunden, slik at selskapsregnskapet gir et mer rettvise bilde av forsikringsforetakets finansielle stilling. Finanstilsynet har i høringsnotat om IFRS 17⁹ foreslått at gjeldende regler for verdsettelse av forsikringskontrakter inntil videre videreføres i selskapsregnskapet. I konsernregnskap som utarbeides etter IFRS, vil både IFRS 9 og IFRS 17 gjelde med virkning fra 2023.

Etter Finanstilsynets vurdering tilsier dette at inntil IFRS 17 tillates anvendt i selskapsregnskapet, bør utvidet amortisert kost også tillates i selskapsregnskapet dersom utvidet amortisert kost tillates i kunderegnskapet. Det vises til omtale i avsnitt 3.3.

3.2.2 Lov- og forskriftsregulering

Regulering av utvidet amortisert kost i kunderegnskapene kan gjennomføres ved å endre forsikringsvirksomhetsloven § 3-13 femte ledd med utdypende bestemmelse i forskrift til loven. Forsikringsvirksomhetsloven § 3-13 femte ledd kan fastsette at eiendeler som motsvarer forsikringskapital i kollektivporteføljen og eiendeler i investeringsvalgporteføljen, skal måles til virkelig verdi med mindre annet fremgår av forskrift. Adgangen til å anvende amortisert kost kan da fremgå av forskrift til forsikringsvirksomhetsloven gjennom en ny § 4-3. Forskriftsbestemmelsen bør også presisere at måling til virkelig verdi skal gjøres i samsvar med relevante IFRSer. Det foreslås generelt å bruke begrepet "måling" i stedet for verddivurdering/verdsettelse, i tråd med terminologien i regnskapsforskriftene. På bakgrunn av dette foreslås det også en endring i sjette ledd.

Finanstilsynet foreslår følgende lov- og forskriftsendringer:

§ 3-13 femte og sjette ledd i forsikringsvirksomhetsloven skal lyde:

Eiendeler som motsvarer forsikringskapital i kollektivporteføljen og eiendeler som motsvarer forsikringskapital i investeringsvalgporteføljen, skal måles til virkelig verdi med mindre annet fremgår av forskrift.

Departementet kan gi nærmere regler i forskrift om måling etter femte ledd.

Ny § 4-3 i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven skal lyde:

§ 4-3. Måling av eiendeler i kollektiv- og investeringsvalgporteføljen

Måling til virkelig verdi etter forsikringsvirksomhetsloven § 3-13 femte ledd skal gjøres i samsvar med IFRS 13. *Måling av virkelig verdi*. For investeringseiendommer gjelder i tillegg bestemmelser om måling til virkelig verdi i IAS 40 *Investeringseiendom*.

⁹ sendt på høring 1. juli 2021 med høringsfrist 1. oktober 2021

Eierbenyttet eiendom skal måles i samsvar med verdireguleringsmodellen i IAS 16 *Eiendom, anlegg og utstyr*.

Finansielle eiendeler i kollektivporteføljen som tilfredsstillter kriteriene i IFRS 9.4.1.2 og IFRS 9.4.1.2A, kan måles til amortisert kost i samsvar med IFRS 9.

3.3 Utvidet amortisert kost i kunderegnskapet og i selskapsregnskapet

3.3.1 Generelt

Et alternativ er å videreføre gjeldende utvidede adgang til å anvende amortisert kost både i kunderegnskapet og i selskapsregnskapet. Sammenlignet med alternativet skissert i avsnitt 3.2 vil dette alternativet medføre at merverdier fortsatt skjules også i selskapsregnskapet.

Dette alternativet beholder koblingen mellom kunderegnskapet og selskapsregnskapet, men vil medføre ulik prinsippanvendelse for visse finansielle eiendeler mellom selskapsregnskapet og tilhørende konsernregnskap som utarbeides etter IFRS.

Etter Finanstilsynets vurdering synes dette alternativet mindre aktuelt dersom den nye internasjonale regnskapsstandard for forsikringskontrakter (IFRS 17) gjøres gjeldende i selskapsregnskapet, se Finanstilsynets høringsnotat sendt på høring 1. juli 2021 (høringsfrist 1. oktober 2021).

3.3.2 Forskriftsregulering

Regulering av alternativet med utvidet amortisert kost i både kunderegnskapet og i selskapsregnskapet kan gjennomføres ved å endre § 3-4 i årsregnskapsforskriften for livsforsikringsforetak og § 3-3 i årsregnskapsforskriften for pensjonsforetak til følgende (endringer i kursiv):

Finansielle instrumenter skal innregnes og måles i samsvar med IFRS 9 med unntak av finansielle instrumenter som ikke omfattes av standardens virkeområder, jf. IFRS 9 kapittel 2. *Finansielle eiendeler som tilfredsstillter kriteriene i IFRS 9.4.1.2A, kan likevel måles til amortisert kost.*

3.4 Kursreguleringsfond

3.4.1 Finansielle omløpsmidler

Etter forsikringsvirksomhetsloven § 3-21 skal kursreguleringsfondet tilsvare summen av urealiserte gevinster på finansielle omløpsmidler i kollektivporteføljen. Begrepet "finansielle omløpsmidler" var opprinnelig et regnskapsmessig begrep som ikke lenger brukes i regnskapslovgivningen. Det synes behov for å klargjøre begrepet uavhengig av hvilket alternativ som velges for regulering av amortisert kost. Etter Finanstilsynets vurdering bør begrepet i lovbestemmelsen erstattes med *finansielle eiendeler*. En presisering av hva som menes med finansielle eiendeler, kan reguleres gjennom forskrift til forsikringsvirksomhetsloven. Etter Finanstilsynets vurdering bør begrepet knyttes til regnskapsstandard IFRS 9. Det innebærer at finansielle eiendeler i form av renteinstrumenter (som obligasjoner og utlån)

samt egenkapitalinstrumenter (som aksjer og andeler) omfattes, mens investeringer i datterforetak ikke omfattes.

Finanstilsynet foreslår følgende lov- og forskriftsendringer:

Forsikringsvirksomhetsloven § 3-21 første ledd skal lyde:

Kursreguleringsfondet skal tilsvare summen av urealiserte gevinster på finansielle *eiendeler* som inngår i kollektivporteføljen, jf. § 3-11 annet ledd.

Ny § 5-8 i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven skal lyde:

§ 5-8. Kursreguleringsfond

Med finansielle eiendeler menes finansielle eiendeler som omfattes av virkeområdet til IFRS 9 Finansielle instrumenter.

3.4.2 Urealiserte gevinster

Med alternativet "utvidet amortisert kost i kunderegnskapet og begrenset amortisert kost i selskapsregnskapet" (se avsnitt 3.2), kan det oppstå tvil om hvorvidt "urealiserte gevinster" i bestemmelsen om kursreguleringsfondet¹⁰ skal beregnes etter kunderegnskapets eller selskapsregnskapets regler. Det kan derfor være hensiktsmessig å klargjøre i forskrift at urealiserte gevinster beregnes etter kunderegnskapets regler.

Finanstilsynet foreslår følgende forskriftsendring:

Nytt annet ledd i § 5-8 om kursreguleringsfond i forskrift til forsikringsvirksomhetsloven skal lyde:

Med urealiserte gevinster menes forskjellen mellom virkelig verdi og anskaffelseskost for finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi etter § 4-3 første ledd første punktum.

¹⁰ Forsikringsvirksomhetsloven § 3-21

3.5 Oppsummering reguleringsalternativer

Alternativer	Hovedtrekk
<p><u>3.1 Begrenset amortisert kost</u> IFRS 9 i kunderegnskap, selskapsregnskap og konsernregnskap</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Begrenset mulighet til å bruke amortisert kost • Samme verdivurdering i selskapsregnskap, konsernregnskap og kunderegnskap
<p><u>3.2 Utvidet amortisert kost i kunderegnskap</u> Utvidet adgang til verdivurdering til amortisert kost i kunderegnskap (justert IFRS 9)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Videreføring av adgangen i gjeldende regler til å anvende amortisert kost • Avvik mellom kunderegnskap og selskapsregnskap/konsernregnskap • Samme verdivurdering i selskapsregnskap og konsernregnskap
<p><u>3.3 Utvidet amortisert kost i kunderegnskap og selskapsregnskap</u> Utvidet adgang til verdivurdering til amortisert kost i kunderegnskap og selskapsregnskap (justert IFRS 9)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Videreføring av adgangen i gjeldende regler til å anvende amortisert kost • Samme verdivurdering i kunderegnskap og selskapsregnskap • Avvik mellom selskapsregnskap og konsernregnskap

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Konsekvenser for kundene

Det at pensjonsleverandørene har buffere i form av obligasjoner og/eller utlån og fordringer som verdsettes til amortisert kost, innebærer at renten på obligasjonene/utlånene på kjøpstidspunktet låses inn som en fast årlig avkastning fram til investeringens forfall. Endringer i markedsrentene vil da ikke påvirke den regnskapsførte verdien av investeringene, som ellers ville påvirket avkastningsresultatet. Verdsettelse til amortisert kost fungerer på denne måten som en buffer mot endringer i markedsrenten.

Fra kundenes ståsted vil det være uheldig at store urealiserte gevinster bygges opp i kunderegnskapet over tid. I valg mellom reguleringsalternativene presentert i avsnitt 3, er derfor Finanstilsynets vurdering at begrenset amortisert kost (se avsnitt 3.1) vil være det beste alternativet for kundene. En løsning med utvidet amortisert kost (se avsnitt 3.2 og 3.3) kan gi en noe mer forutsigbar bokført avkastning uten at verdiendringene utjevnes gjennom kursreguleringsfondet. Finanstilsynet fremholdt likevel i høringsnotatet om garanterte pensjonsprodukter at en løsning hvor buffere mot avkastningsrisiko er fordelt på den enkelte kunde og følger med ved flytting, trolig vil være en mer transparent og bedre løsning for kundene, enn en løsning der det foreligger skjulte buffere i verdsettingen.

Utvidet amortisert kost vil gi sterke insentiver for foretakene til å investere i obligasjoner med lav risiko og lang løpetid, hvor det er begrensede utsikter til meravkastning. Etter Finanstilsynets vurdering kan det derfor ikke legges til grunn at utvidet amortisert kost vil komme kundene til gode i form av høyere forventet avkastning.

Verdsettelse av eiendeler til amortisert kost vil også påvirke flyttemarkedet. Skjulte positive eller negative verdier i kollektivporteføljen som ikke følger med ved flytting, vil gi arbitrasjemotiverte insentiver til å flytte kontrakter. Vurderingen av om det er fordelaktig å flytte vil påvirkes både av forholdene i avgivende og mottakende foretak.

Ulik verdivurdering av eiendeler og flere ulike typer buffere, innebærer at kompleksiteten i regelverket videreføres, og påvirker informasjonsverdien av selskapsregnskapet.

Konsekvenser for pensjonsleverandørene

Muligheten til å føre obligasjoner til amortisert kost reduserer foretakenes risiko knyttet til den årlige avkastningsgarantien. Samtidig gir det utfordringer knyttet til flyttearbitrasje. For kunden vil det være fordelaktig å flytte til et foretak med relativt store (ikke inntektsførte) merverdier i obligasjonsporteføljen, og tilsvarende flytte fra et foretak med relativt store mindreverdier. Denne mulige flyttearbitrasjen representerer en risiko for foretakene, og svekker verdien av bufferen knyttet til bruk av amortisert kost.

For foretakene vil risikoen i solvensberegningen, alt annet like, minimeres dersom de plasserer store deler av porteføljen i obligasjoner med lav risiko og lang løpetid hvor avkastningen beregnes etter amortisert kost. Som nevnt ovenfor, er det imidlertid spørsmål om det er i kundens interesse at midlene plasseres slik, og om regelverket bør stimulere til slike investeringer. Finanstilsynet uttalte i høringsnotatet om garanterte pensjonsprodukter at det kan anføres at hensikten med større buffere først og fremst bør være at foretakene skal

Amortisert kost i kunderegnskapet

kunne investere i instrumenter med høyere langsiktig forventet avkastning enn risikofri renteavkastning.

